

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Conferența partidului național.

(Urmare.)

După redeschiderea ședinței dl. Babeș își continuă dezvoltarea atinselor enunțuri, pe care spune, că le face din sfatul celor mai distinși bărbai ai comisiunii și în consimțământ cu toți ceilalți, având a se raporta mai ales asupra pozițiilor ce ocupăm noi ca element român în patrie, atât în lăuntru, cât și în fața supremilor factori politici din afară. După ce le va fi introdus și motivat își va permite a le citi într'un sumar concentrat, nu ca propuneri pentru concluse formale, ci ca o voce română către factorii, care astăzi reprezintă opiniunea publică în patrie și în Europa. Amintesc, cum noi, ca element român aici în patrie, am străbătut secolii întregi, eșind teafəri din toate crizele, prin câte am trecut, și în contra căror ori-care alt element, sigur că ar fi apus. Dovadă eclatantă de puterea vieții noastre ca element latin. Noi românii, așezați aici în această patrie și afirmându-ne aici de o mie de ani existența și valoarea, deși am ajuns ca în principiu să nu ni se mai deneghe îndreptățirea de a fi cetățeni egali cu ori-care alt element din patrie, totuși încă pentru condițiile de liberă dezvoltare și cultură națională, adică dezvoltarea sentimentelor și virtuților, respective apitudinilor noastre înăscute n'am avut și n'avem nici aici nici un scut și nici un ajutor din nici o parte. Sântem aproape trei milioane de Români în patria ungurească și nime de sus dela putere nu se poate lăuda, că ni-ar fi dădând din tesaurul comun al patriei un crucer pentru cultura noastră ca Români. Un lucru fără exemple în țeri poliglote. (Așa e!) Ceealaltă cultură, pe care ni-o înlesnește statul, dacă avem puterea noastră financiară ca să ne folosim de ea, nu este proprie și directă a noastră ci trebuie să ni-o prefacem, să o traducem din alt spirit, altă limbă în limba noastră, și spiritul nostru, român, printr'un lung și greu proces în inima și mințea noastră, cu totul de altă natură; unde nici pentru această lucrare grea, — nici statul, nici factorii săi superiori și organele lor nu ne dau nici un ajutor, nici o înlesnire.

Avem totuși până astăzi din chiar puterea noastră proprie vre-o 2500 școale populare, și încă printre ele cele mai multe, care pot rivaliza cu ori-care altele din țeară. (Așa e!)

Astfel fiind în faptă, cine va putea să revindică factorilor dela putere ai patriei noastre și, ca să dă așa, statului maghiar modern vre-un merit în cauza acestui progres cultural al nostru, prin care progres ne afir-

măm din propriile noastre, înăscute forțe morale? Neapărat tot meritul cade asupra sermanului nostru popor (să trăiască!), care din sinul său și-a creat luminile sale și din crunta lui sudoare le dă mijloacele pentru luptă și susținere. Unică biserica noastră națională, și ea meritul spiritului nostru moral și național, se silește a fi curată și nedesăvârșită inima română în poporul nostru; dar' are în toată nisuița acestei sacre chemări a sale, ca însăși să se aplece în contra influențelor destructive de sus, mai virtuos dela desfrânatele organe administrative. Dacă deci putem arăta un progres în cultura poporului de jos și o inteligență atât de distinsă, atât de iubitoare și îngrijitoare pentru popor, atunci, care om cu simț de dreptate ni-ar pute nega vitalitatea, moralitatea, conștiința de noi și de chemarea noastră națională? Cine cu simț de sinceritate și onestitate ni-ar pute contesta chiar natura unui adevărat element de morală, ordine și cultură? (Așa este!) Care alt popor, prin atâtea pedeci chiar dela puterea de stat, a ajuns la atâtea inteligență, la atâtea lumină populară, în ciuda atâtor obstacole?!

Fiind dar' poporul nostru element de cultură și ordine, sigur și pozitiv este, că dacă judecata oamenilor dela putere n'ar fi turburată, el ar trebui să fie recunoscut de ceea-ce este și să cadă greu în cumpănă în cele-ce privește organizarea și administrarea patriei și monarchiei. Atâtea în ce privește calitatea noastră morală și culturală. Dar' privim mai departe și virtutea elementului nostru ca apărător și conservator de patrie, Tron, monarhie.

Cine nu cunoaște virtutea ostașilor români în tabăra monarchiei și a patriei; cine nu a observat bravurile, faptele mari, chiar minunile, care în cele mai grave momente le-au făcut de multe ori soldații nostri și despre care paginile analelor armatei austriace cuprind dovezi eclatante! De bună-seamă, că numai prin o nobilă însușire ostașul român a putut produce și manifesta această virtute, și de bună-seamă, că și meritul pentru aceasta nu l'are dela străini, care nici-odată nu s'au sciut apropia de el până la inimă (Bravo! Așa este!), ci este al inimii sale aduse de acasă dela părinții și români. (Așa este!) Apoi, încă pentru trecut: cine nu cunoaște mulțimea extraordinară a diplomelor de nobilitate la poporul român, toate câștigate prin virtutea militară! (Așa este!) Toate aceste-mărturie cât se poate de eclatantă, că și din acest punct de vedere sântem un element valoros. (Aprobări vii!) În consecuență dar' putem cu fruntea ridicată afirma, că prin virtuțile noastre înăscute și comprobe, întocmai ca și prin situațiunea noastră politică și etnografică sântem un ele-

ment demn de considerațiune pentru patrie și pentru pacea și ordinea publică preste tot, că deci avem un rol de importanță între celelalte popoare. „În virtutea acestei importanțe, de care sântem pătrunși, conșinși și conșci, îndreptățim ne credem a ne ridica glasul nostru, ca să fie auzit la Budapesta, la Viena, în întreaga monarhie, ba chiar în cercurile politice, conducătoare din întreagă Europa, și ca să ne recomandăm atențiunii și considerațiunii puterilor din lăuntru și din afară“. (Bravo! Să trăiască!) Pe această logică intențiem enunțatele îndigete, special cel dintâiu.

Trecând la al doilea enunțat amintesc, continuă vorbitorul, că noi românii din Austro-Ungaria sântem membri ai unei familii mari, așezați aici în Orientul Europei, în acel punct, care este de cea mai mare importanță din punct de vedere strategic, sântem mai în special membri ai unei familii de 11 milioane suflete, mai numeroși și valoroși decât ori-care alta. (Așa e!) Un popor de această importanță morală, politică și culturală trebuie să fie considerat în interesul și al patriei, și al monarchiei, și chiar al Europei. Dar' durere! totmai ca să nu fie considerat, 'i-se însinuă cele mai criminale dispozițiuni și porniri, 'i-se însinuă cu o oarbă cutezare, cu oarbă rățire, ca să nu dăie răutate, din partea contrariilor sei. Ni-se însinuă, domnii mei, că sântem răi patrioți, și aceasta curat numai din motivul, pentru-că nu facem absurdul și imposibilul de rațional și posibil; pentru-că nu ne facem preste noaptea Maghiari, Maghiari cu inima și cu limba; că nu primim o cultură străină, care nu convine inimii și spiritului nostru, că nu facem în lumea mare mărturisirea falsă, — că sântem fericiți sub o stăpânire, care ne împedecă în progresul nostru și ne maltratează în dezvoltarea noastră națională! (Bravo! Așa este!) Ni-se impuță, că sântem agitatori, că avem ambițiuni pătimașe, că gravităm în afară; da, ni-se impuță și de noapte, pururea fără de cale și fără de dovezi! Nimeni n'a dovedit vre-odată și nu poate să dovedească aceste grele imputări, nici înalta putere de stat cu toate mijloacele sale politice și spionările acelor n'a putut dovedi aceasta; și totmai pentru-că n'a putut, s'a dăis în sferile mai înalte chiar, că nu există spirit național între românii din Ungaria și Transilvania, și că acesta este importat din România prin emisari și prin bani. (Voci: minciuni impertinente!)

Astfel apoi în confusiunea lor adversarii nostri au ajuns până a afirma o absurditate, de care mai colosală n'a vădut lumea cultă, aceea, că însuși numele nostru de Români este dovadă de nepatriotismul nostru! Numele nostru milenar, numele de Români înarcatul în legile patriei! (Bravo! Așa este!)

La asemenea nesocotite și absolutamente nemorale insinuațiuni, precum informați sântem, chiar factorii din România au răspuns ocașionalmente invinuatorilor, că dacă într'adevăr așa cred domnii maghiari, să caute să prindă pe vr'unul din emisarii nostri, sau să dovedească, că din România se dau bani pentru agitați, și că dacă va succeda, nu vor reclama pe nici unul din cei vinovați. Au trecut ani de atunci, și nu s'a găsit nici unul! Este lucru precă de pozitiv, tot pe atât de mirare, că noi milioane de frați asupriți de dincoace din România nu primim nici cea mai mică încurajare faptică. (Așa e!) Anume nu vr'un indemn și ajutor din partea statului; este o aparițiune nenaturală, dar' un adevăr. Ba din contră au ajuns acolo guvernele la putere, ai căror oameni doară pentru gravitatea situațiunii lor, s'au abnegat de noi. (Așa e!) Și cu toate aceste ni-se însinuă, aici acasă la noi, și se continuă crescând incusarea, că sântem răi patrioți, că agităm, pe sub pământ ca sobolii, că gravităm în afară; se afirmă neîncetat despre noi lucruri criminale și absurde; și pentru-ce? Numai una poate să fie cauza explicitoare, cauza de stratagemă politică, adică — pentru-ca să se justifice nedreptatea ce se comite față cu noi. (Așa e!) Aceasta trebuie să înceteze. Noi nu sântem daco-romanisti în înțelesul, că am lucra să ne desfacem de patria aceasta a noastră (Așa e! Bravo!); Daco-Români însă sântem în înțelesul, că sântem descendenți ai coloniilor romane, că avem cu frații nostri din alte țeri aceeași limbă, aceleași interese culturale; Daco-Români sântem în înțelesul, că avem aceleași tradițiuni, aceleași obiceiuri, aceleași doine și cântece, care vorbesc la inima noastră, ne încântă, ne îndulcesc această viață aspră și amară.

Daco-Români sântem, că ne simțim în inimă interesați de existența și progresele fraților nostri din ori-ce parte a lumii, căci iubim pe frații nostri; într'un cuvânt, că n'am putut stinge legile naturii din firea noastră, căci care popor este atât de degenerat, să nu-și iubească pe fratele său de ori-și-unde?! Încerce Maghiarii a se lăpăda de frații lor de preste marginile patriei! (Bravo! Bravo!)

Noi aplaudăm pe Maghiari, că se interesează și se grijesc de frații lor ciangăi, supușii altor țeri, și nu le facem pentru manifestările lor de iubire față cu ei nici o imputare; ierte-ne și ei deci, măcar să le imităm această frumoasă virtute. (Bravo! așa este!) — Pe basa acestora eată dar', adaugă vorbitorul, care este enunțiatul al 2-lea: „Sântem și ne simțim membri ai marelui familii române de 11 milioane; ca membri ai eițindem la dezvoltarea materială și culturală a românimii, tindem la scutirea neamului nostru de toate

influențele străine; cu toate aceste negăm solemn, că avem tendențe daco-romanistice politice, ținem a aparține monarchiei austro-ungare și sântem supuși credincioși ai Co-roanei de Habsburg“. (Să trăiască; bravo!) Și că supuși credincioși sântem, continuă raportorul, am dovedit-o de nenumărate ori chiar prin sângele ostașilor nostri, vârsat aproape în toate câmpurile de luptă. Întrebați pe generali, prin cine s'au câștigat atâtea victorii în Italia; care neam de soldați au salvat onoarea armatei la Sadova, care trupe în al 5-lea asalt au luat Custozza? (Români, Români!)

Și asupra acestui popor, care a dat și dă astfel de ostași, astfel de probe de fidelitate și valoare, să mai încapă calomnia, că nu este credincios patriei, monarchiei, Tronului?! (Rușine să fie!) Față cu această putere a soldaților nostri, fie ei în armata comună, fie la honveți, putem afirma cu mândrie, sus și tare, că nime în credință și virtuțile ostășesci nu ne întrece (Bravo!), ci că este mai mult decât atât, este că făcând noi toate aceste servicii și aducând aceste jertfe, fără de ale condiționa de vr'o răsplătire cu domnie, fără de a face marfă din sângele nostru, virtuțile noastre, întrecem în cumpănă morală pe toți cei-ce dăie: „do ut des, facio ut facias!“ Așa credem, că nime cu suflet curat nu ni-o poate lua în nume de rău, dacă ne doare și ne suferăm și noi, când ne vedem pedepsiți pentru aceea, pentru care alții sânt remunerați. (Bravo! Aplause prelungite.) Din aceste manifestări ale D-Voastre, domnilor, conclud, că D-Voastre aprobați enunțatul făcut! (Aprobăm!)

Constatând aceste, continuă vorbitorul trebuie să facem încă un alt enunțat, care să comprobeze și idea noastră în privința celor-ce ni-se cuvine ca membri ai patriei, din partea acelor, care pururea gata ne-au găsit a ne lupta cu însușefire, a ne sacrifică chiar pentru binele și libertatea patriei comune, în interesul tuturor, ear' nu numai al lor. „Dorim deci o patrie comună fericită și o monarhie puternică, în care să fim membri buni și folositori, dar' cerem, ca cel puțin să ne fie aici recunoscut dreptul de fi ai patriei, cu toate consecuențele, să nu mai fim numiți și tractați ca străini, să nu fim dați pradă oarbei pătimașe a adversarilor“. (Bravo! Aplause prelungite.) care lucră pe față la împedecarea dezvoltării noastre naturale la nimicirea noastră. (Așa e, aplause!) Atâtea din punct de vedere național-politic. Dar' să-mi permiteți, continuă vorbitorul, a face un pas mai departe, și să vă amintesc ceva și despre cugetarea și atitudinea noastră

FOIȚA „TRIBUNEI“

Aventura din anul nou.

(Novelă de H. Zschecke.)

Traducere de Iugurtha.

(Urmare.)

IV.

Îndată-ce ajunse în sală, îl atinse un mamelec, șoptindu-și: „Bine, domnule, că te afli! Se află Trandafirăa aci în cabinet?“ — Mamelucul intră în lăuntru. „Pentru un singur cuvânt, domnule!“ și conduse pe Filip în o parte opusă a salei la fereastră.

„Care e porunca?“ întrebă Filip.

„Vă conșur“, duse mamelecul cu voce apăsată, însă grozavă, „unde e Trandafirăa?“

„Ce-mi pasă mie de Trandafirăa!“

„Mie însă cu atât mai mult!“ răspuse mamelecul, a cărui voce apăsată, ale cărui mișcări neliniștite tradau o neliniște grozavă în întregul său interior. „Mie cu atât mai mult! Ea e femeia mea. D-Voastră voiiți să mă nefericiți. Prințule, Vă conșur, nu mă aduceți în furie! Lăpădați-Vă de femeia mea!“

„Cu toată plăcerea!“ răspuse scurt Filip.

„Ce am eu de a face cu femeia d-tale?“

„Oh! Prințule!“ Prințule! duse mamelecul, „eu sânt decis până la extrem, și dacă m'ar costa chiar și viața. Nu Vă mai prefăceți nici un minut mai mult înaintea mea! Am descoperit totul. Aici, eată, — vedeți, — aici bi-letul, pe care l'a pus falsa femeie în mână D-Voastră și pe care D-Voastră, fără de

a-l fi citit, l'ați pierdut în imbulzeala cea mare.“

Filip luă biletul. Pe dînsul erau scrise de o mână femeiască cu cerusa următoarele: „Schimbați masca! Toți Vă cunosc. Bărbatul meu Vă spionează. Pe mine nu mă cunoaște. Dacă sînteți cuvințios, Vă răsplătesc!“

„Hm!“ murmură Filip. „Acest bilet, pe onoarea mea, nu e adresat către mine! Eu nu mă interesez cătuși de puțin de femeia d-tale!“

„Mii de draci, prințule, nu mă turbați! Sciți D-Voastră pe cine aveți dinainte? Eu sânt mareșalul Blankensched. Că D-Voastră urmăriți pe nevasta mea, aceasta am aflat-o dela reduta ultimă, care a fost la curte.“

„Domnule mareșal“, duse Filip, „nu-mi lua în nume de rău, jalusia te orbesc! Dacă m'ai cunoaște bine, nu ai cugeta despre mine astfel de lucruri proaste. Eu îți dau cuvântul de onoare, că femeia d-tale o să aibă de aici înainte odihnă de mine!“

„Vorbiți înadins, prințule?“

„Da.“

„Dați-mi dovadă!“

„Ce dovadă voesci să-ți dau?“

„D-Voastră ați oprit-o până acum a pleca cu mine la rudeniile ei din Polonia, aceasta o știu de bună-seamă. Sfătuți-o acum să plece.“

„Cu toată plăcerea, dacă ai interes de aceasta!“

„Totul depinde dela aceasta, prințule, totul! D-Voastră preveniți o nefericire cumplită, inevitabilă.“

Mamelucul mai flecări câte verzi-uscate, aci plângând, aci rugându-se, aci amenințând, încât îi era frică bunului Filip de acest om, ca să nu înceapă țig cu el înaintea lumii întregi în nebulina sa; căci așa ceva nu-i convenia deloc. El a fost mulțumit, când îl părăsi acesta.

Abia s'a pierdut printre ceilalți și eată, că îl trase în mod amical de mână o mască femeiască, care pășia acoperită cu flori, în haine adânci de doliu, și-și șopti: „Fluture, încet! — Nu Vă însuși văduva părăsită nici o compătimitire?“

Filip răspuse cu totul politicos: „Văduse frumoase află prea mulți mângăitori; îmi permiți să mă număr și eu printre numărul mângăitorilor d-tale?“

„Pentru-ce sînteți așa de neascultător și nu schimbați masca?“ duse văduva, mergând cu el la o parte, unde putea să se stătească mai liber. „Cugetați cumva, prințule, că D-Voastră nu sînteți cunoscut de nimeni?“

„Oamenii“, răspuse Filip, „sânt adese-ori nesiguri și se înșeală în mine.“

„Deloc nu, prințule; și dacă nu Vă schimbați vestmintele la moment, atunci Vă părăsesc pentru noaptea întreagă. Căci eu nu aș voi să dau nici un privilegiu de ceartă bărbatului meu.“

Acum înțelese Filip, cu cine are de lucru „D-ta ai fost Trandafirăa cea frumoasă? Desfloresc trandafirii așa de curând?“

„Ce nu e trecător? Cu deosebire credința bărbătească! Eu am observat bine, cum V'ați furizat cu carmelita. Recunoașteți

numai ușurătatea D-Voastre. Nu mai puteți tăgădăui.“

„Hm!“ duse Filip. „Nu mă acusa, căci altcum te acuz și eu.“

„De exemplu, frumosule fluture?“

„Nu este, de exemplu, nici un bărbat mai credincios ca mareșalul.“

„Aceasta e drept! Și eu am făcut nedreptate, da, mare nedreptate, de V'am ascultat prea mult. Îmi fac destule imputări. El a descoperit din nenorocire relațiunile noastre.“

„Dela ultima redută dela curte, frumoasă văduvă!“

„Unde ați fost atât de întrecut și de neprecaut, frumosule fluture!“

„Să o facem earăși bună! Să ne despărțim! Eu stimez pe mareșalul și nu pot să-l văd, că suferă din pricina mea.“

Văduva îl privi un restimp tăcută.

„Ai d-ta într'adevăr o stimă față cu mine“, duse Filip, „atunci pleacă cu mareșalul în Polonia la rudeniile d-tale. E mai bine, ca să nu ne vedem prea des. O damă frumoasă e frumoasă; o damă credincioasă, cu virtute e însă și mai frumoasă.“

„Prințule!“ duse consternata mareșală.

„Vorbiți serios? M'ați iubit cândva sau m'ați înșelat numai?“

„Veți“, duse Filip, „eu sânt un ispititor unic în felul meu. Eu caut virtutea și credința printre femei, dar' o află așa de rar. Singura, care m'ar atrage pe mine, ar trebui să fie cea mai credincioasă și mai cu virtute, dar' fiindcă nu se află astfel de femei, nu mă poate atrage nime și mai puțin d-ta!“

„D-Voastră aveți aji o plăcere deosebită de a necăji!“ duse văduva, și tremurarea vocii

ei, și svîcnirea pieptului ei tradau ce se petrece într'însa.

„Nu“, răspuse Filip, „eu sânt foarte serios! Aș dori din inimă, ca să fac earăși bună acea blăstămăție proastă. Aceasta am spus-o și bărbatului d-tale.“

„Cum“, duse văduva spăriată, „ați descoperit totul mareșalului?“

„Nu chiar tot, numai ce am știut.“

Văduva se întorcea cu mișcări vehemente la dreapta și la stînga. Ea își frîngea mâinile. În fine întrebă: „Unde este bărbatul meu?“

Filip îi arătă mamelecul, care se apropia în momentul acela cu pași lini.

„Prințule“, duse văduva cu un ton de o nestînsă ură, „prințule! Ierte-Vă D-șeu, eu nu Vă pot ierta nici-odată. De o astfel de blăstămăție n'am ținut nici-odată capabil pe un bărbat. Sînteți un trădător! Bărbatul meu e un bărbat de onoare îmbrăcat în haine de mamelec, dar' D-Voastră sînteți un mamelec îmbrăcat în haine de onoare. În lumea aceasta nu mă mai vedeți!“

Cu aceste cuvinte îi întoarse iute și cu mândrie spatele, merse la mareșal și se cufundă cu el, după-cum se părea, într'o conversație foarte serioasă.

Filip ridea pe sub ascuns și își cugeta în sine: „Locofitorul meu, păzitorul meu de noapte, să aibă de grije cum reușește. Eu nu-mi joc rolul în numele lui atât de rău. Dacă ar proceda mîne numai tot așa de onest, precum am început eu.“

El intră la jucători și observă cu mulțumire pe frumoasa carmelită în rîndul jucătorilor lîngă braminul ei cel prea fericit. Acesta abia observă pe domnul cu mantaua cea purpurie și numai decăt îi designă mul-

în raport cu cele mai înalte combinații și interese și temeri europene. On. adunare, cine nu știe, nu pricepe astăzi, că o triplă crisă nelineștească toate spiritele europene de sus până jos? Crisa politică, crisa financiară și crisa economică industrială. Trusele sunt în strică legătură și împreună lucrează și în dezvoltarea progresivă amenință a șgudui și învîrtă toată ordinea politică și socială în Europa. Crisa economică ne amenință prin aceea, că producția țărilor industriale din Europa a trecut peste marginile lipsei și puterii financiare a țărilor consumatoare, resp. a piețelor cumpărătoare. S'a adăsat acestei calamități legea mai nouă americană, care prin enormele taxe vamale a făcut imposibil exportul european de produse industriale. Produsele a mii de fabrici și milioane de brațe europene nu mai pot fi prefăcute în bani și prin urmare în pâine pentru muncitori.

Populațiile țărilor agricole stoarse, sărăcite prin sistemele politice și economice ce de vre-o 20 de ani se aplică, nu se mai pot nici măcar gândi la lux, la confort, ba nici măcar la acoperirea celor mai de aproape necesare de această natură; America, care trimite Europei industriale sute de milioane în schimb pentru fabricatele acesteia își închide așăzicînd ușa dinaintea acestor fabricate și eată crisa industrială-comercială gata pentru Europa! Pentru noi cei din Austro-Ungaria această crisă amenință a deveni cu atât mai gravă și chiar acută, căci prin războiul vama, care deja de atîta ani se continuă între noi și regatul vecin al României, deja ne-a lipsit do unul dintre cele mai bune piețe ale producțiilor noastre industriale. Precăd mai înainte desfaceam pe acea piață manufacturi de 200 de milioane și mai bine, astăzi abia — cum am dice, pe furis, prin mare încungiur, cu grele spese, putem aduce și desface pe această piață până la 20 procente din valoarea de mai înainte.

Prin această fatală măsură a stăpînirii noastre s'a produs o grea scădere în bugetul, respective bilanțul atât al industriei noastre, cât și al statului nostru, ceea-ce are de consecuență lățirea pauperismului, ear' prin aceasta înmulțirea elementelor dispuce pentru socialismul ce de un timp încocase a început a amenința ordinea prin statele industriale. (Așa e!) Franța, Germania, Olanda, Belgia, Svițera, întrucîtva și Austria, se susțin numai prin desfacerea mărfurilor lor industriale în țeri străine, astfel că dacă această operațiune s'ar împedea, Germania d.e. cea astăzi atât de înfloritoare, cultă și puternică, ar ajunge în pozițiunea, ca pe fiecare an milioane s'e-i moară de foame. Din aceste se vede și pricepe marele pericol ce ascunde, sau nici nu mai ascunde, ci arată pe față crisa amintită. Mai adăugeți, că în consecuență catastrofelor dela Solferino, Sadova și Sedan, echilibrul puterilor europene s'a schimbat preste tot și că acest echilibru schimbat tînde neconștient a se restitui deoparte și a se susține de alta, prin care tendență puternică, toate spiritele angageate și interesate sînt puse într'o frămîntare, nelineșire și îngrijire abnormală, și temerea de o crisă politică este în permanență, este generală. Toată lumea este pentru susținerea păcii; dar' pacea se arată imposibilă, precăd timp stăruie sînt constrîns a se enerva prin armări continue. Eată zăpăceala, eată mărirea pericolului celui mare! Pericolului

țumindu-i, încântat în gradul cel mai mare al fericirii sale. La această observare își dișe Filip: „E rău, că nu sînt pentru totdeauna prinț! Oamenii ar fi în curînd mulțumiri cu mine. Nimic nu este mai ușor pe lume decăt a fi prinț. Cu un singur cuvînt poți efectui mai mult ca cel mai bun advocat cu o vorbire lungă. El are înțelitatea, de a merge direct spre scop și de a vorbi liber dela inimă. Da! Dar' dacă aș fi prinț, atunci Rosa ar fi perdută pentru mine. Nu, eu n'aș dori să fiu prinț!“

Cugetînd, că va fi sosit timpul de plecare, se uită la orologiu, dar' nu era decăt jumătate la douăsprezece. În timpul acestei informări veni la dînsul mamelucul, îl trase la o parte și îi dăte un bilet. „Prințule“, dișe mamelucul, „ar trebui să Vă cad la picioare și să Vă mulțumesc din genunchi. — Acum m'am împăcat cu femeia mea. D-Voastră i-ați rupt inima, însă e bine, că s'a întemplat. Ea dorește să plece încă în această noapte la bunurile din Polonia. Rămâneți cu bine! În ori-șe timp ar fi, eu aștept poruncile D-Voastră, și dacă ar fi să merg chiar și la moarte. Mulțumirea mea e eternă. Rămâneți cu bine!“

„Stai!“ dișe Filip, deoarece-ce mamelucul voia să se depărteze iute. „Ce să fac cu acest bilet?“

„Această e datoria mea dela jocul de cărți din săptămîna trecută, de care n'aș dori să-mi uit chiar acum la plecare. Eu am regulat polița după numele Maieștii Voastre regesci“. Cu aceste dispare mareșalul.

V.

Filip citi în poliță ceva despre cinci mii fl. și o băgă după aceea la sine dișcînd: „E rău, că nu sînt prinț!“

unui războiu dintre cele mai înfricoșate din câte s'au vîdut! În fața triplei crise amintite, elementul român trebuie să iee și el pozițiune, trebuie să se grupeze și el prelîngă popoarele de ordine și de dezvoltare pacifică, care avînd o patrie, avînd aspirațiuni nobile și îngrijiri pentru viitor, trebuie să se înțeleagă și să facă posibil, ca „*viribus unitis*“ să delatue dela sine pericolul acestei crise amintite. Dar' cum se va pute face aceasta la noi, cînd în patria noastră se află elemente cu totul nemulțumite, cu totul tractate dușmănesce; cum se va pute spera, că în oara de nevoie, cei maltratați și trîntiți la pămînt vor găsi tăria sufletului, care desvoaltă energie prin insuflețire, ca să lupte ca lei, ca să cumpănască în cîmpnă sorților pentru patrie și Tron încoșit prin insuflețire!

Este bine, adăuge vorbitorul, să amintim aceasta, pentru-că cei de sus se poată convinge că nu sîntem oameni neobositori, negânditori la nimic; că nu sîntem orbiți nici de patimă, de orologiu puterii, ca dișii, ci ne cugetăm asupra greutății situațiunii și cum să apărăm patria, Tronul și existența noastră în momente grele, că avem cu toții conștienta pericolului ce amenință și că sîntem rezoluți a contribui din răspuneri la delatuearea pericolului; dar' ca să putem face aceasta, avem lipsă de sprigin de sus, dela putere, de scăparea persecuțiuni și asupriri sistematice, de încetarea relelor și curmarea suferințelor din partea politice maghiare, în care mod singur poate fi posibil un viitor mai fericit în patria comună, sub scutul Tronului habsburgic. Trebuie să spunem, continuă vorbitorul, că noi ne simțim foarte greu jigniți și în interesele noastre materiale prin curmarea sau îngreunarea comerțului cu țerile vecine, special cu România; că deși noi nu tindem la împreunare politică cu România, și n'am făcut nici-cînd încercări în această direcțiune, totuși dorim, ca România să fie în relațiuni de amicitie cu noi, cu patria noastră și monarhia noastră, ca să conlucrăm împreună în dezvoltarea forțelor noastre, pentru a pute mai sigur delatuea pericolul de care împreună amenințăm sîntem. Sciți, — spune vorbitorul mai departe, — că s'a vorbit prin jurnale nu demult de o încercare pentru încheierea unei convenții militare între România și monarhia noastră, și mulți dintre noi Români s'au bucurat de această aparițiune. Fîresce, scopul și logica lucrului este, ca să se împreune forțele, și cele fizice și cele morale, într'u spriginirea intereselor vitale ale noastre. Nime din cei dela putere nu poate fi atât de simplu, ca să ne înțeleagă importanța unui asemenea eveniment.

O astfel de convenție, poate fi de nevoie momentan înșghebată și fără de simțimintele poporului nostru, dar' ca să fie ea cordială și durabilă, prin urmare eficace, trebuie se încete totdeodată nemulțumirile, supărările, temerile Românilor, ura și politica de ură și persecuțiune din partea domnilor maghiari.

Pe aceste baze, cu această condițiune, eată enunțiatul al 4-lea: „Dorim împreunarea în privințe economice și cundamnăm barierele de vamă, ridicate în paguba amînduora state“. Al 5-lea: „Dorim menținerea raporturilor

bune pe teren politic cu România, și scim aprețul încheierea unei convenții militare“. Al 6-lea: „Nu se poate ajunge această țintă a monarhiei, precăd timp dăinușce nemulțumirea Românilor de aici“.

Și fiindcă avem convicțiunea, că afară de clasa egemonilor din patrie și monarhie marea majoritate a popoarelor este cu noi și simte și judecă ca și noi: Al 7-lea: „Ne adresăm către toate naționalitățile din patrie și monarhie să se declare solidare cu noi și cu postulatele noastre, în interesul lor bine priceput“. (Bravo!) Și fiindcă noi putem, nu ne este iertat a ignora aparițiunile dîlnice de dincolo de Laita, tot în această direcțiune, ca al 8-lea enunțiat sună: „În partea apuseană a monarhiei a străbătut idea împăcării naționalităților în urma inițiativei dela guvern, prin concesțiuni reciproce. Aceasta dorim și noi“. În fine al 9-lea enunțiat este: „Importanța elementului român pentru politica triplei alianțe noi o pricepem. Dar' nu se poate, ca tripla alianță să se întărească, și să dureze, și totodată să se susțină sistemul de opresiune și nemulțumire al popoarelor căte doresc dezvoltare pacifică în patria lor“. Vorbitorul încheie: Dacă D-Voastră aprobați enunțatiunile ce am făcut, comitetul D-Voastră va să lucre în toate părțile pentru-ca ele să fie auzite și aprefiate. (Primum, primum!)

Acî, — dice vorbitorul, — aș pute să mă opresc și să termin cu oftarea, ca bunul D-șeu să ne ajute să isbutim cu intențiunile noastre politice, naționale și leale, față cu stăpînirea noastră din Budapesta și Viena, precum și față cu străinătatea cultă dimpregiurului nostru, dar' mai virtos față cu concetățenii nostri de ori-ce limbă, cu care ne considerăm în fapt de frați adevărați, solidari în luptă la moarte și viață pentru drepturile și interesele comune; (Bravo!) dar' trebuie să mai adaug din suflet curat rugarea către D-șeu, ca să lumineze mințile și inimile acelor, care stăpînesc și nu ne cunosc, deci desprețușce, ca să vadă și să se convingă, că nu este răutate în inimile noastre, că noi nu poftim, nu putem să poftim națiuni maghiare slăbire sau perire, ci viață și prosperare, dar' că aceasta nu ni-o putem închipui posibilă, decăt pe temeiul dreptății către noi, precum cu firmitate ținem, că și Preabunul și adoratul nostru Domnitor — bun și iubitor este pentru noi toți credincioșii sei fii deopotrivă (Bravo!), astfel dar' încheiu strîgînd: Să trăească patria și preabunul nostru împărat și Rege apostolic! (Insuflețite să trăească!)

(Va urma.)

Rectificare. În raportul nostru de ieri despre conferența partidului național s'a strecurat o greșeală de tipar ce poate fi în stare a perturba înțelesul. Anume în punctul IV. al concluserilor conferenței, în loc de „însărcinează pe acest comitet cu publicarea unui memorial politic“ s'a tipărit „îl însărcinează pe acest comitet cu subțernerea unui memorial politic“. Rectificăm prin aceasta greșeala.

„Eu nu înțeleg, cum de Maieștatea Voastră regească poate fi atât de liniștită față cu o așa istorie blăstemată și afurisită!“ dișe negrul. „Dacă ar fi aici barem numai nemernicul acela, Neapolitanul Salmoni, care a produs pe invocătorul de spirite; blăstematul acela era plin de violenție din cap până în picioare. Acesta ne-ar fi putut scăpa. Acum însă s'a cărat“.

„Cu atât mai bine!“ răspunse Filip și-și umplu paharul din nou. „Pune toată vina asupra lui. El e departe“.

„Cum să fac așa ceva? Ducele știe, că D-Voastră, eu, mareșal și fata de pitar am luat parte, pentru de a trage folos din superstițiunea sa. El știe, că D-Voastră ați tocmnit pe Salmoni de scoțitor de spirite; că eu am instruat pe fata mea de pitar, în care era îndrăgît, ca să-l amăgească în cursă; că eu am fost spirital, care l'am bătut și l'am trîntit la pămînt. Barem dacă n'aș fi mers cu gluma prea departe! Însă eu dori, ca să-l scutur puțin spinarea pentru dragostea lui către fata de pitar. E o festă blăstemată. Mă înveninez!“

„Bea mai bine un pahar de vin, căci este mai bun!“ dișe Filip și luă cu o poftă mare de mîncare o bucată de tortă proaspătă.

„Și preste tot“, adăuse el, „trebuie să-ți descoper, iubite colonelule, că d-ta ești pentru un colonel prea laș, căci voesci din cauza unei nebuli numai decăt să te împușci, îneci, otrăvești și să te acheți. Cu una ar fi deja prea mult. Afară de aceea trebuie să-ți spun, că din tot flecăritul d-tale nu deviu mai înțelept“.

(Va urma.)

Martirii dela Arad și naționalitățile
Precum ni se comunică din Deva, vicecomitele comitatului Hunedoarei (un comitat locuit aproape exclusiv de Români) a raportat în adunarea generală a municipiului comitatens, ținută mai dîlele trecute, că el (vicecomitele) a depus în numele și pe spesele comitatului o cunună pe monumentul martirilor din Arad. Români au protestat, — se înțelege, — contra procedurii vicecomitelui și au arătat, că nimeni n'a autorizat pe acest funcționar la îndeplinirea unei fapte, care jignesce adînc simțimintele majorității preponderante a comitatului. Cu toate aceste raportul vicecomitelui s'a luat la cunoștință.

Din Agram se telegrafiază lui „Pester Lloyd“: „Sensațiune a produs enunțatiunea organului staroveician despre punerea „unei cununi a membrilor croaiți din cameră pe monumentul din Arad. Enunțatiunea „culminează într'aceea, că după-ce Regele 'și-a exprimat mulțumirea cu acest fapt, să nu „fîm mai imperiali decăt împăratul însuși.“

Sovinismul la culme. Dîrului „Nemzet“ i-se împărțesce, că în adunarea generală a districtului bisericesc reformat de dincoace de Tisa s'a produs dîlele aceste o discuțiune viuă asupra împregiurării, că în liceul refor. din Sighetul-Marmației elevilor de conf. cr.-cat. li-se propune religiunea în limba română. În privința aceasta s'a fost făcut cercetare prin o comisiune specială; Várady Gábor, membrul consiliului directoric al acestui institut, a mulțumit în adunarea conventului pentru cercetarea ce s'a făcut și a cerut, ca adunarea să împedecă propunerea religiunii în limba română. Căci până acum pașii consiliului de direcțiune au fost zadarnici; înzadar s'a îndreptat și către episcopul grăcat, din Gherla. György Endre și Job István au declarat, că districtul ev. ref. de dincoace de Tisa nu poate suferi, ca în școalele sale să se propună în limba română, prin care de obicei se propagă daco-romanismul. Ei încă 'și-au exprimat dorința, ca să se oprescă propunerea religiunii în limba română. Adunarea generală a luat cu mulțumită act de raportul comisiunii exmisse, a oprit propunerea religiunii în limba română la acel institut și a însărcinat pe consiliul de direcțiune cu luarea dispozițiunilor mai departe în această privință.

Ludovic Moesary despre naționalitățile nemaghiare. În broșura sa despre scisiunea în partidul independenței, dl Ludovic Moesary recomandă partidului independenței pacificarea naționalităților. El admite, ce e drept, că „aventurierii“ politici nu pot fi mulțumiri, dar' cu toate aceste se pot crea stări, în care toți fiii patriei vor pute să fie împăcați cu soartea și să respingă planurile riscate ale ultraistilor. Dacă partidul independenței își câștigă bunăvoința naționalităților, el va fi destul de tare, spre a învinge partidul dela putere și spre a veni el însuși la cîrmă.

Voci despre conferența partidului național.

Toate dișarele din patrie și din monarhia întreagă se ocupă cu cele-ce s'au petrecut în Sibiu la conferența partidului național. Noi nu vom pute reproduce toate aceste voci, căci nici spațiul nu ne permite a face aceasta, dar' nici însemnătatea lor a tuturor nu este deopotrivă. Vom da dar' cititorilor nostri sub această rubrică vocile străine despre conferență mai mult în formă extractivă și numai cele mai însemnate le vom reproduce în extensă.

Isvorul de informațiune pentru foile din capitală, cât și pentru cele din Viena a fost biroul unguresc de corespondență din Budapesta. Dîrului „Nemzet“ a avut la conferență un corespondent special și rapoartele aduse de acest dișar se și deosebesc de cele ale biroului de corespondență prin un colorit sovinitic.

Presa română din Bucuresci aduce sciri telegrafice scurte și în parte neexacte, comunicate prin „Agenția română“, care și ea le trage din biroul de corespondență din Budapesta.

Despre presa din Germania ne lipsesc încă până acum scirile.

În ajunul conferenței, „Pester Lloyd“ (ediția de dimineață din 25 Octomvrie a. c.) se ocupă în primul seu cu conferența română, dela care el așteaptă o schimbare în politica noastră națională, și dișe:

„În conferențele premergătoare ei au decis a îndatora pe frații lor de dincoace de „Királyhágó“ a face și ei pasivitate, acuma însă se crede, că tot ei vor decreta să între cu toții în masă în viața politică. Dacă în această conferență de partid ar rămîne lucrul la atîta, de sigur că

noi n'am întîrția a saluta acest fapt, ca pe unul îmbrucător“....

„Pesti Hirlep“ dela 28 Octomvrie se rostesc la locul prim sub titlul „Agitațiune română“ precum urmează:

„Ungaria în adevăr este unicul stat al libertății pe seama agitatorilor temerari contra legilor fundamentale, a unității, liniștii și limbii oficiale a statului.

„Nu cunoasem pe tot continentul nostru altă țeară, — neexcepțională nici pe Turcia, care în privința culturii stă cu mulți secolii după noi, — unde atât de apert, atât de provocător, atât de impertinent și atât de nepedepsit să resvrătescă agitatorii naționaliști cu cuvîntul, în scris și în concludere contra unității statului, a ordinii legale și a doritei bune înțelegeri, ca la noi.

„În Turcia, deși pozițiunea ei este cea mai delicată din lume, fiindcă Rusia neîntre rupt se crede îndreptătită a se pronunța în interesul coreligionarilor sei din Orient pumnul puterii statului îi lovesce cel puțin din cînd în cînd. După exemplul rusesc Poarta tractează foarte scurt cu conspiratorii naționalităților. Le opresce foile, aruncă în temniți pe resvrățitorii notorici și face cunoscuți pe cei rezistenți cu armele armatei sale.

„Ear' în Ungaria ce se întemplă? În dișare, în foi volante, în școale, în biserici, în adunări naționalistice neînterupt decurge agitațiunea contra statului ungar și a maghiarimii. Că prelîngă aceasta ce se întemplă în secret, despre aceasta nu putem vorbi. Dar' că firele acestei agitațiuni conduc în afară, că această agitațiune naționalistă, p.nslavă și daco-română are și o parte, care acuma este încă ascunsă dinaintea ochilor nostri, trebuie să ținem ca și sigur, considerînd impotența administrațiunii unguresci, care adese nu vede nici ceea-ce se întemplă pe față.

„Dacă prin urmare la noi definiția noțiunii de libertate ar fi, ca să se poată arunca nepepsit sîmînța resvrățirii contra statului și maghiarimii; dacă definiția libertății unguresci este, că agitatorii daco-români pot răspîndi, că noi Maghiarii sîntem numai usuratori în Ardeal; dacă înțelesul acestei libertăți este, că aici se poate neconturbat prepara spiritul poporului român pentru revoltă: atunci noi nu poftim din această libertate.

„Nu poftim, pentru-că statul acesta, care l'a cîștigat și l'a apărat sîngele maghiar și pe care capacitatea mare politică și culturală a rasei maghiare și destoinicia ei în alcătuirea statului l'a făcut factor european, trebuie să rămînă unitar și maghiar. Am primi ori-ce măsură, și cea mai radicală, care ar asigura națiunii acest scop ce primăază pe toate celelalte.

„Dar' din norocire nu este trebuința a stîrbi libertățile publice ale Ungariei spre scopul de a strivi mai ușor hidra agitațiunii naționaliste. Dar' este trebuință mare și ardeătoare de altceva.

„Trebuie din nou organizată întreagă administrația. Trebuie să ne ridicăm din glodul de până acum. Trebuie să punem capăt isprăvilor comitatense, a căror trîndăvie, impotență și corupțiune este prima cauză a înecării agitațiunii naționaliste. Puterea tare centrală a statului rămîne ilusivă, cîtă vreme n'am introdus administrația de stat“.

Vorbînd mai pe larg despre administrația de stat, articolul finisea cu aceea, că dacă nici ea n'ar curma agitațiunea, „apoi va fi timpul a recurge la măsuri excepționale, pe care după principiul „salus rei publicae maxima lex“ le aplică fiecare stat ce nu voesc a deschide poartă largă anarchiei și descompunerii“.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 18 Octomvrie st. v.

Afaceri interne.

„Budapester Correspondenz“ află, că alaltăieri ministrul baron Orczy 'și-a manifestat față cu ministrul președinte intenția, de a se duce în pensie. La rugarea ministrului președinte baronul Orczy a declarat, că la toată întîmplarea va mai sta în fruntea ministerului până se va fi rezolvat bugetul în casa deputaților.

Cu privire la afacerea matriculelor „Pol. Corr.“ spune, că punctul de plecare al guvernului în această afacere nu s'a schimbat deloc. Visitele, pe care contele Szapary le-a făcut nunțului Galimberti, au rămas fără nici o înfrîurire în această privință. Negocierile decurg direct între secretarul de stat Rampolla și primatelor Simor, dacă prin urmare contele Szapary ar voi să se demită la negocieri, ar trebui să apuce pe altă cale.

Aceeași corespondență primese din Roma împărțirea, în cercurile vaticane există speranța, de a se pute face o înțelegere între scaunul papal și guvernul unguresc în afacerea matriculelor. Până acum însă nu a urmat nici o declarație a guvernului unguresc cu privire la cea din urmă notă a Curiei papale în această privință.

Hotărârea membrilor croați ai dietei ungare, de a depune o cunună pe monumentul martirilor dela Arad, a produs mare nemulțumire în cercurile opoziției croate. Numai organul starcevicianilor a rămas foarte rezervat în această afacere, ceea ce se atribuie deosebirilor de vederi ce există în sinul partidului relativ la participarea deputaților croați la festivitățile din Arad. Acum însă vine și organul starcevicianilor, diarul „Hrvatska“, și declară, că deoarece Regele Francisc Iosif I. a întâmpinat cu satisfacție scirea despre depunerea unei cununi croate în Arad, Croații nu trebuie să fie acum „mai împărătesci ca împăratul însuși“.

Raporturile economice dintre Austro-Ungaria și Germania.

După o scrisoare, pe care „Pol. Corr.“ o primește din Budapesta, cercurile conducătoare de acolo se interesează viu de îmbunătățirea rapoartelor noastre comerciale cu Germania și de încheierea unei convenții tarifale. În respectiva comisiune de experti a ministerului de comerț unguresc a și avut loc o schimbare de idei. Iată-colo se exprimă unele temeri mai ales cu privire la reducerea unor vămuri industriale, dar' preste tot oamenii sunt pentru o apropiere de Germania și pentru o împăcare a intereselor din ambele părți, lăsând la buna chipzeală a ministrului de comerț, de a stabili marginile prevenirii necesare.

Visita regelui Belgiei în Germania.

Regele Belgiei a sosit în 28 l. c. la 4 ore 40 minute la Potsdam și la gară a fost primit de împăratul Wilhelm, de toți prinții casei regale, de ducele de Coudaught, de marele-principe Vladimir, de ambasadorul Belgiei și de generalitate. Salutarea monarhilor a fost foarte cordială. După defilarea companiei de onoare, împăratul și regele s'au dus la castel. Aci a fost un dineu de 150 cuverte. Regele a ședut între împăratul și împărăteasa. Vis-a-vis de regele a ședut cancelarul imperiului Caprivi.

Serbia.

Gjaga, ministrul de interne sârbesc, desminte în mod oficial declarațiunea, pe care unele diare străine 'ia pus-o în gură, că adevărat guvernul sârbesc va să se pună împotriva agitațiunii sârbesce în Bosnia și Herțegovina. Diarul guvernamental „Odjek“ publică un comunicat, în care ministrul declară, că el nu a făcut nici-odată și nici-meni o asemenea declarațiune.

CRONICĂ.

Numiri. Notarul Iosif Wild dela tribunalul reg. din Sibiu a fost numit judecător cerc. din Deva, ear' diurnistii Carol Horvay dela tribunalul reg. din Sătmărm-Nemeti și Iosif Kövér dela judecătoria cerc. din Făgăraș au fost numiți scriitori la judecătoria cerc. din Careii-mari.

Petrecerea cu joc din Sibiu. arangată de tinerimea locală din incidentul conferinței naționale în seara de 28 l. c., a decurs foarte animat. Din loc au participat mai toate familiile, provincia încă a trimis o drăgălașă cunună de dame și damicele; ear' dintre deputații conferinței naționale, mai toți acei domni, care nu părăsiseră încă orașul nostru cu trenul de seara, au onorat petrecerea cu prezența lor. S'a jucat până la fiori de ziua cu mare animațiune, și mai cu seamă jocurile noastre frumoase naționale au fost întâmpinate cu vru aclamațiuni și foarte des repețite. Gratulăm din inimă comitetului arangiator, care a știut să pună la cale această petrecere drăgălașă, și îl felicităm totodată de reușita strălucită.

Distincțiunea lui Moldovan Gergely. În 29 l. c. s'a predat dlui Moldovan Gergely, profesor universitar în Cluj, diploma de doctor, aceasta, după cum se știe, la ordinul Maiestății Sale. Predarea diplomei a fost împreună cu o frumoasă sârbătoare. De față a fost comisiunea facultății filosofice în frunte cu decanul Dr. Szinnyi József, prodecanul Dr. Hegedűs István și Dr. Szász Béla. Dl. Moldovan Gergely a primit diploma acasă la el din mâinile dlui Dr. Szinnyi József, care prin o vorbire călduroasă a arătat meritele științifice ale distinsului profesor.

Studentii universitari kossuth-isti. În cercul tinerimii academice maghiare e vorba să se pornească o mișcare, care are de scop o acțiune în favorul voluntarului condamnat Sava Ioanovici. Se plănuiesc trimiterca unei rugări Maiestății Sale în scopul agrățării tinerului inspirat de Kossuth. Într-una din zilele trecute studenții mediciniști au ținut în această privință o conferință, în care s'a hotărât ca pe mâine, Vineri, să se convoace o adunare generală a studenților.

Afacerea cu loteria din Timișoara. Din Timișoara se telegrafează cu data de 28 l. c. următoarele: Până la 5 ore seara citirea protocolului s'a ținut până la acasă și până la vorbire de apărare. La propunerea apărătorilor vorbire de apărare nu s'au citit. Președintele a provocat pe acasa și pe apărătorii a-și însușia observările la protocol. Melchior Farkas, Püspöky și apărătorul Niamesszi au făcut unele observări, precând ceiațați acuși nu. Apărătorul Dr. Friedman a constatat mulțumind și recunoscând redigarea excelentă a protocolului. Măne se va începe pertractarea meritorică cu interogatorul doamnei Püspöky.

Sinucidere. Diarului „Nemzet“ i-se scrie din Pojón, că în zilele trecute baronul Ioan Mikos și-a pus capăt dielor sale. Baronul Mikos era în etate de 49 ani. Ce se atinge de raporturile sale materiale, aceste erau destul de bine arangiate, așa că nu l'an putut îndemna la un asemenea pas.

Uciderea pe teritorul sârbesc a unor supuși austro-ungari. Din Orșova se anunță: Patru terani români, și anume George Lascu, George Susoiu, S. Ionescu și Pan Dumica din Mehadia, care au mers aseară la Berza-Palanca, pe terulul Sârbiei, ca să cumpere vite, au fost uciși într-o pădure din apropierea localității Petrovoselo de nisece Montenegrii înarmați.

Procesul Scudier-Vaterland. Din Viena se telegrafează cu data de 28 Octomvrie următoarele: Înalta curte de casatie a respins apelarea acusatului Koller în procesul Scudier-Vaterland și a întărit sentința, pe baza căreia Koller este condamnat la 8 luni temniță.

Regina României, după-cum se telegrafează din București, a sosit în 28 l. c. pe la 5 ore seara la castelul Peșelui din Sinaia. Regele, moștenitorul tronului, toți ministrii și prefectul poliției din București au primit pe Maiestatea Sa la granița dela Predeal.

Aniversarea lui Moltke s'a sârbat și la Constantinopol. Sultanul a ordonat ca toți aceia, care au luat parte la bătălia dela Nisib, în 1839, în care trupele turcesci au fost comandate de Moltke, căpitan pe atunci, să vie să prânzească la palat și să li-se dea un dar ca amintire dela această aniversare.

Teatru. Aseară s'a reprezentat pe scena teatrului de aici cunoscuta operetă a lui Strauss „Voivodul Tiganilor“. Pe Zsupan, cea mai marcantă figură din această piesă, l'a jucat domnul Männel cu deplin succes. Domnul Stieff (Bárinkay) a jucat și cântat destul de bine, deasemenea și damele Minna Lanz, Dvorsak, Goldstein și Austerlitz, precum și domnii Koswitz, Seeling și Robert. Corurile au fost excelente. Aplauzele dese și prelungite. Teatrul nu a fost toamă bine cercetat.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Conferința partidului național.

Berlin, 29 Octomvrie n. Despre conferința națională română publică „Kreuzzeitung“, „Berliner Localanzeiger“ și „Berliner Neuesten Nachrichten“ telegrame detaliate, în care se accentuează cu deosebire importanța generală politică a conferinței. În ziua a doua a adus și biroul oficioș de corespondență „Wolff“ un raport detaliat. Apețieri despre cestiune încă nu au urmat, fiindcă probabil se așteaptă mai înainte pronunțările presei austriace și maghiare.

Budapesta, 30 Octomvrie nou. Adunarea municipală a luat hotărârea, de a da concesiune pentru teatrul internațional, dar' fără de a-i da alt ajutor mai departe.

Haaga, 30 Octomvrie. Ambele camere s'au declarat în ședințe plene, că regele nu mai e în stare să guverneze. Consiliul statului e încredințat cu alegerea regelui.

Wiesbaden, 30 Octomvrie n. Ducele de Nassau a convocat camera din Luxemburg pe 4 Noemvrie n. E probabil, că ducele va petrece pe viitor în Luxemburg.

Zanzibar, 30 Octomvrie n. Admiralul Freemantle a cucerit Witu-ul și l'a incendiat.

Bibliografie.

Din „Istoria Românilor în Dacia-Traiană“ de A. D. Xenopol a apărut volumul a III-lea cuprindând epoca dela moartea lui Petru Rareș până la Mateiu Basarab și Vasile Lupu, 1546—1633, expusă pe 680 de pagini mari în 8° și însoțită cu 2 planuri ale bătăliilor lui Mihai-Viteazul, cea dela Călugăreni și cea dela Mirislău. Cuprinde un capitol însemnat asupra istoriei Românilor din Ardeal de pe timpul când parte din ei părăsira Transilvania pentru a trece munții în Muntenia și Moldova, până la revoluția încercată de ei cu prilegiul venirii lui Mihai Viteazul în țeara din centrul Carpaților. Deasemenea o expunere a mișcării culturale a Românilor din Ardeal în vremile cele dintâie ale ivirii ei. Și această parte a eminenței scrieri a profesorului din Iași se recomandă prin aceleași însușiri, ca și celelalte două volumuri apărute mai înainte. Toată expunerea este întemeiată pe isvoare citate și reproduse în mai bine de 1000 de note în textul lor original. Stilul este tot atât de atrăgător, limpede și curgător, încălțit adese-ori de viaa suflare a iubirii de popor, care străbate ca un foc ascuns prin sirurile cărții.

Volumul a fost editat și în părți fără legătură cu restul istoriei sub titlul de „Epoca lui Mihai-Viteazul“.

A apărut:

„Hora Turturelele“, compusă pentru pian de dl Benone Gănescu și se vinde în București la magazinele de muzică Const. Gebauer și A. L. Patin; la librăriile E. Graev și C. C. S. Farchy, calea Victoriei, și C. Ioanițiu, strada Lipsani. În Craiova la librăria S. Benvenisti. Pitești la librăria Popescu. Ploiești la librăria I. Corjean.

În curând va apăre:

Romanțele: „De ce sânt supărat“? și „Nu sînt dacă m'ar trăsesc!“ pentru voce și pian; horile: „La Tour Eiffel și La République Française“, pentru pian, compuse de dl Benone Gănescu.

Valsul: „Consolation și Masurka“; „Drăgușele“, compuse pentru pian de dl Juarez Movillă.

„Carta geografică a județului Buzeu“ de dl. B. Iorgulescu. Se află de vîndare la librăria Socec.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitatiuni:

— 27 Noemvrie st. n. imobilele lui Iosif Hromadka decătră tribunalul reg. din Timișoara.

— 17 Noemvrie st. n. imobilele lui Maier Meisels decătră tribunalul reg. din Beregszász.

Posturi vacante:

— Un post de director la penitenciarul din Sopron. A se adresa până în 25 Noemvrie st. n. la autoritățile competente.

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Sătmár. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Vespriem. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de conducător adj. de cărți funduare cl. II. la tribunalul reg. din Chindina-mare. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 29 Octomvrie st. n.

Brünn: 61 88 44 10 12

Călindarul zilei.

19/31 Octomvrie 1890.

Iulian: Ioil.
Gregorian: Wolfgang.

Soarele: răsare 3.34, apune 4.54

Buletin meteorologic.

Sibiu, 30 Octomvrie n. 6 ore dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 727.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observația	Diferența din preajmă		
724.7	+3.1	+7.5	+14.8+7.2
			NV

Din țeara, 28 Octomvrie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile:	Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 727.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Budapesta	760	+4.5	N	4
Sătmărm	760	+7.4	V	3
Cluj	760	+8.0	V	2
Orșova	764	+3.2	V	2
Timișoara	762	+10.9	SV	3
Arad	760	+10.0	SV	2
Panciova	159	+9.8	S	2

Economie.

Acordarea de favoruri din partea statului cultivătorilor de vii. În unul din numerii trecuți am fost amintit la acest loc, că ministrul de finance reg. ung. va dispune acordarea de favoruri din partea statului pe seama cultivătorilor de vii. După-cum citim acum în „Pester Lloyd“, ministrul de finance a prezentat deja casei deputaților un proiect de lege privitor la acele favoruri. După acel proiect, acele teritorii de vii, care au fost nimicite prin floxeră, fără considerare la acea împrejurare, dacă acele de prezent stau pustii sau servesc altui ram de cultură, dacă vor fi din nou plantate cu viță de vie, vor beneficia începînd din anul ce urmează plantațiunii de o scutire de contribuțiune timp de șase ani; de acel favor se vor bucura și teritoriile cultivate cu viță de vie americană, fără considerare la aceea, că căru ram de cultură au aparținut acele mai înainte. Mai departe teritoriile de vii atacate de floxeră, care sînt supuse tractării cu acid sulfuric, vor fi scutite de 1/2 ale dării de pămînt. În fine, după-cum va fi de mare pustiirea prin floxeră, se va reduce datoria despăgubirii pentru dija de vin.

Escriere de ofert. Direcțiunea căilor ferate de stat reg. ung. a satorit o pertractare cu oferte pentru furnizarea de diferite obiecte de inventar de lipsă pe 1891—1893. De furnizat sînt: unelte, obiecte de alamă, perii, mărfuri de sticlă, scaune de lemn curbat, articole de splăt, pipe de lemn, mărfuri de frăngerie etc. Terminul pentru înaintarea ofertelor e 25 Noemvrie 1890. Publicațiunea se află spre vedere în biroul camerei comerciale și industriale din Brașov.

Legătura de căi ferate austro-ungară-română. La 1 Noemvrie a. c. intră în vigoare în legătura numită suplimentele VI. la partea V., IX. la partea IV. și XI. la partea III. Prin aceasta stațiunile Brașov, Elisabetopol, Alba-Iulia, Cluj, Murș-Oșorhei, Sibiu și Sighișoara vor fi primite în tariful excepțional 2 (mărfuri de pânză, hârtie, barcete, mărfuri de frăngerie), mărfuri de tot soiul în vagoane întregi, 6 (mașini și unelte agricole etc.) în comunicația cu stațiunile române mai importate.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 13, 14 și 15 Octomvrie 1890.

Vamvuri lui Feitler, porumb 2000 hect., 7.65 lei. Cucleis lui L. Mendl, porumb 10.550 hect., 7.60 lei. Cotti lui Gattorno, porumb 1000 hect., 7.80 lei. Cotti lui Frischman, porumb 1000 hect., 7.80 lei. Maras lui Carnevalli, sec. st. hecen. 900 hect., 8.— lei. Sassu lui Verona, grâu 1550 hect., 12.40 lei. Marghilom. lui Feitler, grâu 550 hect., 11.— lei. Becher lui Tzuclos, grâu 2700 hect., 12.20 lei. M. Cohen lui Tzuclos, grâu 6000 hect., 12.25 lei. M. Cohen lui Zerman, grâu 2800 hect., 12.25 lei. Sassu lui Peirano, grâu 1200 hect., 12.85 lei. Perlea lui Zerman, grâu 2100 hect., 12.70 lei. Perlea lui L. Mendl, grâu 2250 hect., 12.60 lei. Perlea lui Peirano, grâu 2750 hect., 12.70 lei. Perlea lui Peirano, grâu 3160 hect., 12.70 lei. Perlea lui Peirano, grâu 3150 hect., 12.65 lei. Perlea lui Peirano, grâu 1000 hect., 12.35 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 20 Oct. Grâu, hectolitru fl. 7.— grâu mestecat fl. 4.70, seacă fl. 4.— până fl. 4.60, ovės fl. 2.80, encuruzul fl. 3.90, mlaiau fl. 3.60 mazerea fl. 5.70, lintea, 6.60, fasolea fl. 3.60, crum penele fl. 1.20, carnea de vită p. chilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 28 cr.

Piața din Făgăraș, 24 Octomvrie Grâu frumos hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.80; grâu mestecat fl. 3.80 până fl. 4.45, seacă fl. 3.30 până fl. 3.60; encuruzul fl. 3.— până fl. 4.—; ovėsul fl. 2.20 până fl. 2.40; sîmînța de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—; sîmînța de in fl. 8.—; până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 8.— până fl. 9.—; lintea fl. 9.— până fl. 10.—; crumpelele fl. 1.— până fl. 1.20; mlaiau fl. 8.— până fl. 9.—; sîu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 22.—; uosnoarea de porc 65, slămina 60—65 cânepa fl. 30.— până 35.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 30—32; carne de vițel —26 carne de mel 24 cr.; ouă 6 cu 10 cr., chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de seau — cr. până —40 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 22 Oct. n. s'au notat: unguresci bătrani grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr. de mijloc 46 cr., până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până — cr., marfă țărănească, grea — cr. până 45.— cr. de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr., până 45 1/2 cr., romănesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrășiți cu hîgindă — cr., până — cr., per 4% cumpărați dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 Oct. 1890.

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul pe 100 chilogr.
	dela	până	dela	până
Grâu				
Bănățeneș nou	78	—	79	—
Grâu dela Tisa nou	78	7.65	7.80	7.75
Grâu „Pesta“	78	7.60	7.75	7.70
Grâu de Alba-Reg. nou	78	7.63	7.80	7.75
„Bacfa“ nou	78	7.65	7.80	7.75
Grâu nou de Nord	78	7.50	7.65	7.70
Sămînțe „vechi oct 20 18“				
Seacă	70—72	7.08	7.35	
Orz	60—62	6.80	7.10	
de vinars	62—64	7.20	7.70	
de bere	64—66	7.90	9.—	
Ovės	39—41	6.50	6.90	
Encuruz (porumb)	bănăț.	75	6.25	6.30
	de alt soi	78	6.20	6.25
Meiu			6.20	6.50
Hrîșcă				
Grâu	de primă	7.98	8.—	
de toam.	7.76	7.75		
Cucuruz	de primă	6.05	6.07	
de toam.	6.90	6.90		
Ovės	de primă	7.14	7.16	
de toam.	6.90	6.90		
Produse diverse				
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	40.—	44.—	
franceză	—	—	—	
italiană	—	—	—	
roșie	—	—	—	
rafinat	—	—	—	
Oleu de in	de la Pesta	54.75	55.—	
Oleu de rap.	dela țeară	—	—	
Uns. de porc	de la țeară	—	—	
Slămină	de la țeară	—	—	
Său	—	—	—	
Prune	din Bosnia, în buți	26.50	27.—	
Lietar	din Sârbia, în saci	25.—	25.50	
Nuci	slavon, nou	23.—	23.50	
Gogoși	bănățeneș	—	—	
Miere	din Ungaria	—	—	
	unguresci	—	—	
	sârbesci	—	—	
	brută	—	—	
Cărb	galbină străcurată	28.—	29.—	
Spirt	de Rosenau	126.	128.	
	brut	15.—	15.50	
	drojdiute de spirt	17.—	17.25	

Gurul pieței din Sibiu.

Din 30 Oct. st. n. 1890.

Hârtie-monetă română Cump. 8.95 vînd. 9.—
Lire turcesci „ 10.25 „ 10.35
Imperiali „ 9.20 „ 9.30
Ruble rusești „ 1.37 „ 1.40

Bursa de Budapesta.

Din 28 Oct. st. n. 1890.

Renta de aur ung. 6% 101.60
„ „ 4% 99.25
„ hârtie 5% 113.—
Împrumutul căilor ferate ung. 96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 110.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 89.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 104.—
Bonuri rurale ung. 102.—
„ „ cu cl. de sortare 96.—
„ „ bânățene-timșene 187.50
„ „ cu cl. de sortare 127.25
„ „ transilvane 88.20
„ „ croato-slavone 88.40
Despăgubire pentru dija ung. de vin 107.—
Obligațiunile desp. regalilor 146.50
Împrumut cu premiu ung. 980.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 352.—
Renta de hârtie austriacă 805.90
Renta de hârtie austriacă 102.—
Renta de hârtie austriacă 5.43
Renta de hârtie austriacă 9.06
Mărci 100 imp. germane 56.25
Londra 10 Livres sterlingi 114.60

Bursa de Viena.

Din 28 Oct. st. n. 1890.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necsa.